

Souhrn odborných studií k problematice používání roušek

Doporučení WHO pro děti

<https://www.who.int/emergencies/diseases/novel-coronavirus-2019/question-and-answers-hub/q-a-detail/coronavirus-disease-covid-19-adolescents-and-youth>

Při sportu nebo při fyzických činnostech, jako je běh, skákání nebo hraní na hřišti, byste neměli nosit masku, aby neohrožovala vaše dýchání. Nezapomeňte však dodržovat vzdálenost alespoň 1 metr od ostatních, omezit počet spolu hrajících přátel a respektovat hygienu rukou.

Pokud jde o nošení masek ve školách a na jiných veřejných místech, WHO doporučuje, aby lidé vždy konzultovali a dodržovali místní úřady ohledně doporučených postupů v jejich oblasti. V zemích nebo oblastech, kde dochází k intenzivnímu přenosu viru komunitou, a v prostředí, kde nelze dosáhnout fyzického distancování, doporučují WHO a UNICEF osobám s rozhodovací pravomocí použít následující kritéria pro použití masek ve školách (buď ve třídách, na chodbách nebo ve společných prostorech) při vytváření vnitrostátních politik:

- Děti ve věku do 5 let by neměly být povinny nosit masky.
- U dětí ve věku od 6 do 11 let se rozhodnutí použít masku bude lišit od místa k místu a bude záviset na několika faktorech, jako je intenzita přenosu v oblasti, kde dítě žije, místní normy, které ovlivňují sociální interakce, schopnost dítěte vyhovět vhodnému použití masek a dostupnost vhodného dohledu nad dospělými a další faktory.

Další možné zdroje k použití:

1. *Advice on the use of masks in the context of COVID-19, WHO (autor neuveden)*
WHO varuje před různými „vedlejšími účinky“, jako jsou potíže s dýcháním a kožní vyrážky.

Mezi pravděpodobné nevýhody používání masky zdravými lidmi patří:

- a) potenciální zvýšené riziko kontaminace v důsledku manipulace s obličejovou maskou a následné dotýkání očí znečištěnými rukama; potenciální kontaminace, která může nastat, pokud se nemedicínské masky nevymění, když jsou mokré nebo znečištěné. To může vytvořit příznivé podmínky pro mikroorganismy
- b) potenciální bolesti hlavy a/nebo dýchací potíže, v závislosti na typu použité masky;
- c) potenciální rozvoj kožních lézí na obličeji, dráždivá dermatitida nebo zhoršující se akné, jsou-li masky používány často a dlouho;
- d) potíže s jasnou komunikací;
- e) potenciální nepohodlí;
- f) falešný pocit bezpečí, vedoucí k potenciálně nižšímu dodržování dalších kritických preventivních opatření, jako je fyzická vzdálenost a hygiena rukou;
- g) špatná compliance s nošením masky, zejména ze strany dětí;
- h) otázky nakládání s odpady; nesprávná likvidace masky na veřejných místech, riziko kontaminace čističů ulic a nebezpečí pro životní prostředí;

- i) potíže s komunikací pro neslyšící osoby, které se spoléhají na odezírání
- j) nevýhody nebo potíže s jejich nošením, zejména pro děti, postižené osoby, s duševními chorobami, starší osoby s kognitivním postižením, osoby s astmatem nebo chronickými dýchacími potížemi, osoby po traumatu obličeje nebo po maxilofaciální chirurgie a ti, kteří žijí v horku a vlhkém prostředí.

Zdroj: https://apps.who.int/iris/bitstream/handle/10665/332293/WHO-2019-nCov-IPC_Masks-2020.4-eng.pdf?sequence=1&isAllowed=y

2. *Effects of surgical and FFP2/N95 face masks on cardiopulmonary exercise capacity, Sven Fikenzler*

Testy provedené Fakultní nemocnicí v Lipsku v Německu ukázaly, že masky významně snižují odolnost a výkonnost zdravých dospělých.

Parametry plicní funkce byly významně nižší u masky (vynucený výdechový objem: $5,6 \pm 1,0$ vs $5,3 \pm 0,8$ vs $6,1 \pm 1,0$ l / s se sm, ffpm a nm, v uvedeném pořadí; $p = 0,001$; špičkový výdechový průtok: $8,7 \pm 1,4$ vs $7,5 \pm 1,1$ vs $9,7 \pm 1,6$ l / s; $p < 0,001$). Maximální výkon byl 269 ± 45 , 263 ± 42 a 277 ± 46 W se sm, ffpm a nm; $p = 0,002$; ventilace byla významně snížena u obou obličejových masek (131 ± 28 vs 114 ± 23 vs 99 ± 19 l / m; $p < 0,001$). Vrcholná odpověď laktátu v krvi byla snížena maskou. Srdeční výdej byl podobný s maskou i bez masky. Účastníci hlásili důsledné a výrazné nepohodlí při nošení masek, zejména ffpm.

Závěr: Ventilace, kardiopulmonální zátěžová kapacita a pohodlí jsou u zdravých jedinců sníženy chirurgickými maskami a vysoce narušeny obličejovými maskami FFP2 / N95. Tyto údaje jsou důležité pro doporučení týkající se nošení obličejových masek při práci nebo při fyzickém cvičení.

Zdroj: <https://link.springer.com/article/10.1007/s00392-020-01704-y>

<https://advokatnidenik.cz/2020/12/28/rakousky-ustavni-soud-opet-zrusil-rouscky-ve-skolach/?fbclid=IwAR0Ak6ATVfph5D3iw163BqhfC7gHpPKWcm9r8qg-YuCafzstTgWWLy2H2I8>

Rakouský ústavní soud zrušil roušky ve školách. Ministr zdravotnictví nebyl schopen dodat žádný důkaz, že by roušky ve školách fungovaly.

<https://rodina-deti.doktorka.cz/78-nemeckych-lekaru-varuje-pred-rizikem-noseni-rousek-pri-vyucovani>

78 německých lékařů varuje před rouškami ve školách (článek obsahuje odkazy na další odborné zdroje).

<https://www.researchsquare.com/article/rs-124394/v1>

Německý registr nežádoucích účinků roušek u dětí:

Do 26.10.2020 využilo registr 20 353 lidí. V této publikaci uvádíme výsledky rodičů, kteří zadali údaje o celkem 25 930 dětech. Průměrná doba nošení masky byla 270 minut denně. Poruchy způsobené nošením masky hlásilo 68% rodičů. Mezi ně patřila podrážděnost (60%), bolesti hlavy (53%), potíže se

soustředěním (50%), méně štěstí (49%), nechuť do školy / školky (44%), malátnost (42%), poruchy učení (38%) a ospalost nebo únava (37%).